

1. světová válka

Jak zasáhla do života obce a jejích obyvatel / Osudy odvedených / Pomník padlým / Lípa svobody

Vítr světové války vtrhl do lhoteckých chalup a domků bez varování. Z vesnice odvál do vojenské služby celkem 65 mužů, z nichž 10 se již nevrátilo a dalších 9 zažilo život zajatců. Jejich blízcí doma netrpěli pouze duševně v obavách o své otce, muže a syny, ale strádali i fyzicky z nedostatku jídla. Tyto útrapy nám může přiblížit třeba pokyn rakouských úřadů, ve kterém se upozorňuje na možnost konzumovat jetel jako zeleninu. I když vyprávění o válce je neradostné, stojí jistě za to, abychom se ohlédli i za touto kapitolou lhotecké historie.

Válečná léta ve Lhotě 1914

Pro lidi na vesnici přišla válka nečekaně. Ještě začátkem roku 1914 nic nenasvědčovalo tomu, že začne doposud největší válka v dějinách lidstva.

Lhota žila běžným obecním životem. Obecní zastupitelstvo se 15. února usneslo na vybírání poplatku 1,50 K z každé zábavy ve prospěch chudinského fondu. Na schůzi 5. dubna naopak zastupitelé odmítli žádost c.k. okresního hejtmantství o příspěvek do nově zřízeného fondu pro hubení krysy plžmové. Naopak na dotaz severočeského svazu elektrárenského bylo odpovězeno, že v případě elektrifikace dává obec bezplatně k dispozici své budovy k instalaci elektrického zařízení. Havlíček stačil v zimě a na jaře odehrát tři divadelní hry. Hasiči se toho roku chystali na velkou slávu. Sjezd Lomnické župy hasičské byl r. 1914 pořádán ve Lhotě, což byla pro náš spolek pocta a ocenění jeho práce. Nakonec se 21. června sjelo (a sešlo) do Lhoty 20 sborů z Lomnické župy a 6 sborů ze župy Jičínské. Celkem bylo přítomno 360 hasičů a přes 700 dalších hostů. Na sjezdu se velmi úspěšně představil i dívčí odbor hasičského sboru v Bradlecké Lhotě, jehož 17 členek vedla náčelnice Vilma Sedláčková. Celý sjezd se vydařil a lhotečtí hasiči z něho měli značný finanční profit.

Týden nato, 28. června 1914, byl v Sarajevu zavražděn následník trůnu, arcivévoda František Ferdinand, s manželkou. Po neúspěšných jednáních vypovědělo 28. července Rakousko-Uhersko Srbsku válku.

Dne 1. srpna odmítlo Rusko německé ultimatum, 2. srpna obsazovalo Německo Lucemburk a vtrhlo do neutrální Belgie, 3. srpna vypovědělo Německo válku Belgii a Francii, 4. srpna Anglie Německu, 5. srpna

Rakousko Rusku a Černá Hora Rakousku a 11. srpna vyhlásila Anglie válku Rakousku. 20. srpna byla vyhlášena mobilizace druhé výzvy (muži do 42 let). Rodinám mobilizovaných byla vyplácena podpora. 25. srpna vypovědělo Německu a Rakousku válku i Japonsko.

Obyvatelé z válečných území byli odvázeni do zázemí, v novinách se objevovaly pouze oficiální zprávy z bojišť a obecně začal být nedostatek peněz a jídla. Lidé obléhali finanční instituce, ale svých vkladů se většinou nedočkali. Obchodníci začali s jídlem „šmelit“ a nejvíce na celou situaci doplácet chudý venkov. Pro vojsko byly zřízeny polní pošty s čísly a v dopisech se nesmělo objevit, odkud jsou adresované. Pohlednice byly zakázány úplně. V říjnu se konaly další odvody. Vojenská správa vydávala seznamy raněných, zajatých, padlých a nezvěstných, ale informace v nich byly nejasné a spíše přinášely zmatek. Dle vládního nařízení bylo užíváno k pečení chleba od 1. prosince pouze 30% žitné mouky, zbytek ječné, kukuřičné nebo bramborové. Od 16. listopadu do 31. prosince byly konány odvody 24-36 letých, již jednou propuštěných. Stanoveny byly i oficiální maximální ceny potravin, ale ty stejně nebyly dodržovány.

I ve Lhotě se museli řídit tím, co jim nakázali shora. Dne 30. září nařídila okresní školní rada, že v nynějších válečných dobách je třeba o to více pěstovat v žactvu vlastenecké city a lásku k jeho veličenstvu. 21. října musel být vyprázdněn domek čp. 13 pro případ vyskytnutí se epidemických onemocnění. 29. listopadu chtělo c.k. okresní hejtmantství prostředky na válečnou půjčku. Naši zastupitelé jim ale vzkázali, že obec peníze nemá, a tak ani nemůže nic poskytnout. Vyučování odpadlo lhoteckým dětem (a nejen jim) 9. prosince, kdy se sloužila mše svatá na oslavu dobytí Bělehradu.

1915

Výnosem c.k. zemské školní rady ze 3. března byli učitelé vybidnuti, aby mládež i dospělí upozornili na chov králíků pro zásobování masem ve válečném čase. Dále měli nabádat žactvo k šetření úrody a ve školních zahradách směly být pěstovány zelenina, luštěniny a brambory. Dne 22. června byla nařízena povinná vojensko vlastenecká výchova a při hodinách kreslení mělo se přihlížet k oborům námořním. Nařízeno bylo i ke konci školního roku uspořádat nějakou akci, na které bude jasný projev loajality žactva i učitelů k Rakousku. Válečnou dovolenou na polní práce mělo ve Lhotě celkem 14 dětí. Dne 29. září a 2. října byly po vsi školní mládeží sbírány odpadky lněných a vlněných látek pro válečné účely.

Začátkem dubna muselo obecní zastupitelstvo zvolit žňovou komisi. Ta měla za úkol po dobu války dohlížet, aby veškeré pozemky byly včas osety. Kde se tak nestane, musí zemědělce upozornit a popřípadě nechat zasít na jeho náklady. V roce 1915 mělo být zaseto do 20. dubna. C.k. místodržitelství dále nařídilo, že chléb pečený po živnostensku má mít 1 kg 40 dkg.

Obec se zúčastnila II. válečné půjčky obnosem 200 K. I na třetí válečnou půjčku v říjnu upsala Lhota 200 K, které si půjčila v místní kempeličce. Vojínům na vánoční nadílku bylo posláno 5 K a na vlnu pro jejich oděvy záloha 22 K. Každá obec si měla také opatřit povoz pro lékaře, ve Lhotě byl jmenován povozníkem Jan Slavík.

Od začátku roku začala také rekvizice barevných kovů. Lidé tak ukryvali hmoždíře, klíky od dveří a náradí a nahrazovali vše obyčejnou litinou. Nařízeno bylo udělat i soupis zvonů. Od 11. dubna byla prodávána mouka a chleba na lístky (200 g na osobu a den). 23. dubna vypověděla Rakousku válku i

Itálie. V Rakousku tak nastala nová vlna velkých odvodů a další byla v září.

Před Vánoce bylo úředně zakázáno pečení vánoček, byl i velký nedostatek mléka. Inflace stále stoupala a oproti předválečnému období dosahovala u mnoha základních věcí stovek procent.

Hasiči měli v tomto roce oslavit dvacetileté výročí trvání sboru, ale na to neměl nikdo ani pomyslení. Navíc 15 z 23 členů sboru konalo vojenskou službu.

1916

Začátkem roku půjčila Vídeňská spořitelna Lhotě 500 K na zvýšení příspěvku na druhou válečnou půjčku. V dubnu proběhla v Rakousku již třetí sbírka a naše obec na ni upsala opět 200 K. V červenci musela být zřízena výkupní komise jatečního dobytka pro armádu. Lhota měla povinnost odvádět měsíčně 6 kusů.

Lhota také žádala, aby jí bylo přesunuto skladiště pro zásobení obilím z Libuně do Bělé. Tato žádost ale byla zamítnuta a jako obilní komisař byl Lhotě přidělen knižnický starosta. Na dopis c.k. okresní školní rady, aby na počest padlých vojáků byly po vsi vysazovány stromy nebo stavěny pomníky, bylo odpovězeno, že stromy se již vysadily (5 smrků u hřbitova a řada třešní u čp. 38) a pomník zamýšlí obec postavit po válce.

Okresní hejtmanství také radilo obci na zimu pořídit zásoby ovoce a zeleniny. Lhota nakoupila pouze zeli s odůvodněním, že ostatního se letos urodilo dost. Mezitím proběhla čtvrtá válečná půjčka a na pátou (30. listopadu) obec upsala 300 K. Tato půjčka byla splatná r. 1956.

Jak válka pokračovala, začal být i nedostatek papíru. Povinně byl proto v obcích sbírán a odváděn. Z lhotecké školy bylo vybráno 7,5 kg knih (bez desek) ze školní knihovny a 3,5 kg starých třídnic. Do školního archivu bylo ponecháno na památku pouze několik třídnic (za každých pět let jedna).

Ve večerních hodinách 21. listopadu zemřel František Josef I. a vládu nastoupil Karel I.

Od r. 1916 byla němčina stanovena jako úřední řeč. Na vojnu byli odváděni 18 – 55 letí a starostové obcí, kterým tak byly zrušeny úlevy. Do oběhu byly dány železné dvacetihaléře a dvouhaléře, neboť mince niklové a bronzové byly stahovány k válečným účelům. Zavedeny byly i papírové koruny a dvoukoruny. Nouze byla i o kůži, a tak se začaly nosit boty s bukovou podešví anebo dřevěné opánky (říkalo se jim klapačky). Nedostatek uhlí měl na svědomí, že v mnoha školách se v zimě neučilo. Po hospodářských staveních chodily vojenské

rekvizice, prohledávaly domy a určovaly, kdo má kolik obilí odevzdat. Zásobování vázlo a rozmohlo se obchodování mezi lidmi. Z té doby pochází také označení „keřas“ pro toho, kdo využíval tísně jiných a obchodoval se zbožím za nehorázné ceny. Netřeba asi zdůrazňovat, že ani tento rok nevyvíjely lhotecké spolky žádnou činnost.

1917

Koncem března požádala Lhota okresní výbor, aby povolil obci porazit část lesa za hájenkou pro naprostý nedostatek uhlí. Les obec prodala občanům za necelé 4.000 K a mohla tak splatit dluhy a ještě na šestou válečnou půjčku upsat 1.000 K. Ke konci roku se obecní zastupitelstvo málokdy vůbec sešlo, a tak sedmou válečnou půjčku upsal pouze starosta, a to ve výši 500 K.

Dne 26. června bylo žákům zakázáno zpívat „Hej, Slované“. Do lhotecké školy přišla nabídka okresního hejtmanství na obuv s dřevěnou podešví od 12 do 20 K. Sbíralo se ostružinové listí a dodávalo se sběrům pro výživu lidu. V květnu začala rekvizice zvonů o průměru aspoň 25 cm. V mnoha vsích zvony schovávali. Ten lhotecký však byl od rekvizice osvobozen, protože se s ním zvonilo v kapli při bohoslužbách. V úředním listu z 19. července doporučovala se obyvatelstvu konzumace mladého jetele a jeho konzervování. Hejtmanství dále oznamovalo vyhláškou, že ke každým 2 kg brambor musí být přidáno 1 kg tuřinu, a tak brambory nastavit. Brambory se stávaly vzácným zbožím, o čemž svědčí i píseň z té doby, která začínala verši: „Víc než tisícové směnky, platí dneska bramborenky, jak by byly ze zlata, vážená jsou zeměčata.“

2. října okresní hejtmanství rozeslalo „Desatero připomenutí“. V něm mj. stálo, že obyvatelstvo má odevzdávat zlato, stříbro a mince pro poklad rakousko-uherské banky. O necelý týden později dorazil do Lhoty další přípis, podle kterého mělo obyvatelstvo odevzdávat prádlo pro vojsko do Hradce Králové. V naší obci se ale nic nevybralo s odůvodněním, že sami občané mají prádla velký nedostatek. Na Vánoce došel do Lhoty zákaz pálení či zahrabávání kostí s tím, že budou sbírány a dále zužitkovány.

Naprostý nedostatek paliva dolehl i na lhoteckou školu a 21. prosince se v ní muselo přestat učit.

Velká nouze byla i přímo u vojska. Rakouská monarchie to veřejně přiznala vyhláškou, ve které stálo, že je v zájmu každého nastupujícího povinného domobrance, aby s sebou přinesl pár pevných do pole se hodících bot, vlněné prádlo, onuce, aspoň dvě košile,

spodky, ponožky, ručník, kapesníky, jídelní příbor a cidící prostředky.

Po revoluci v Rusku se mnoho českých vojáků přestalo vracet z dovolených zpět k armádě. Hledalo je četnictvo a oni se museli schovávat po lesích. Říkalo se jim „zelené kádry“.

Chudoba lidí, hlavně dělníků a žen, jejichž muži byli odvedeni, byla důvodem prvních větších demonstrací. Z Lomnice šel jeden velký průvod (asi 600 lidí, hlavně žen) k semilskému hejtmanství.

1918

Revoluční rok začal obrovskými stávkami v Ostravě, Brně, na Kladně a jiných místech. V Praze demonstrovalo 150.000 lidí a bylo jasné, že s Rakouskem to jde z kopce. Jako ironii pak museli brát občané Lomnicka řeč starosty Lomnice J. Crhy, který vítal na staropackém nádraží rakouského císaře Karla a ujišťoval ho o oddanosti lidí Rakousku.

Strádání lidí si můžeme představit např. na růstu platu učitelů. Lhotecký učitel J. Fučík měl před válkou plat 310 K měsíčně. Ten mu byl zvýšen na 366 K v r. 1918. Potraviny však mezitím podražily až na padesátinásobek předválečné ceny. Ale ani sama škola neměla dostatek prostředků na svůj provoz, a tak bylo rozhodnuto, že v chladných dnech bude vyučování zkráceno o dva dny v týdnu. Lhotečtí žáci tak nechodili do školy ve středu a v sobotu.

Nové demonstrace a protesty byly po celých Čechách na 1. máje. Vyvolaly vlnu zatýkání a další politický vývoj. 13. července byl ustanoven Národní výbor v Praze v čele s dr. Kramářem. Přestože hospodářská situace byla katastrofální, denně se vyváželo čtyřicet vagonů mouky z Čech do Vídně. Národní výbor musel dát pokyn železničářům, aby z Čech nebyl vyvezen již žádný vagon s potravinami.

I na frontě Rakousko s Německem prohrávaly jednu bitvu za druhou. To, spolu s vnitřními problémy, určovalo budoucnost Rakouska. Konečně 28. října 1918 Rakouská říše kapitulovala.

Orgány rakouské vlády v českých zemích předaly své úřady do rukou Národního výboru, který tak převzal veškerou moc. Jeho prvním velkým počinem bylo vyhlášení státu Česko-Slovenského. Lidé strhávali rakouské znaky, pálili černožluté prapory a vyvěšovali vlajky červenobílé.

I činnost spolků ve Lhotě se pomalu začala vracet do starých kolejí. Po dvou letech se sešli i hasiči. Jejich první rozhodování po válce se týkalo pojištění koňského spřežení, které tahalo hasičskou stříkačku.

Vzpomínky Josefa Blažka

Vyprávění Josefa Blažka (z čp. 19) o své anabázi I. světovou válkou je zachyceno v obecní kronice.

Jako 22 letý jsem byl 1. října odveden a již 26. října jsem narukoval do blízkého Jičina, kde jsme prodělávali výcvik. Potom na nějaký čas naše kumpanie byla přeložena do Železnice, to jsem mohl někdy zaskočit domů. V prosinci bylo nás 300 přeloženo do Chomutova na další výcvik. Asi 20. února 1915 jsme odjeli do fronty, ale kam, to jsme žádný nevěděl, jen jsme věděli, že jde do tuhého. Jedem přes Čechy, Moravu, Vídeň. Ve Vídni na nádraží jsem se sešel od nás ze Lhoty s Františkem Vikem od 74. pluku, jehož pochodový prapor, aniž bych to věděl, jel také s námi. Všude plno vojska. Jedem z Vídně přes Budapešť do Karpat.

Ve stanici Nagy-Berezna jsme vystoupili a po dvoudenním namáhavém pochodu jsme dorazili do Jablůnkovského průsmyku. Tam jsem se sešel s bratrem Františkem Josefem Luňákem z čp. 5 a Aloisem Sedláčkem z čp. 6 jejichž pluk tam tábořil. Všude sněhu po kolena a mrazy veliké. A Rus před námi. Byli jsme rozdělení do jednotlivých setin 92. pluku. Po několika dnech v záloze, roztroušení po lesích, přecházíme do útoku na ruské pozice, po dvou útocích je obsazujeme. Z těchto bojů nás ze 120 u setniny zůstalo 18 mužů, já jsem měl menší ránu na hlavě od kulky, musel jsem nosit nějaký čas obvaz.

Po málo dnech v záloze Rusové znovu útočí, ustupují a my obsazujeme návrší a ruské zákopy u vsi Vola Michova. Několik stavení hoří a v noci z 13. na 14. března asi o půlnoci dostáváme rozkaz ustoupiti ze zákopu. Vzápětí přišel nový rozkaz – zůstat na pozici a ojedinele střílet. Strlíme pomalu a Pánu Bohu do oken. Slyšíme nalevo asi 2 km prudkou střelbu a volání urrááá a potom ticho. Asi za hodinu slyšíme vzadu za námi nějaký šum a německé volání: „Nicht schiessen, vier und dreissik Regiment“ (nestřílet, 34. pluk). Čekáme, co se bude dít, a tu vidíme, po celém našem úseku hustá řada Rusů, v těch ruských papachách se nám zdáli ohromně velkými a ze všech stran volání „Stupaj“. To jsme si oddechli. Skládáme zbraně a odvádějí nás. Nejdřív do Jablunkova a potom do Samboru, tam už je mnoho zajatců různých národností. Co nemůžeme jít, vezou vlakem do Lvova. Odtud pěšky do Brodu a přes Rakouské hranice do Radživilova. Odtud vlakem do Kyjeva přes Tulu, Penzu, přes Volhu po mostě asi 1,5 km dlouhém do Samary (pozdější Kujbišev) přes Orenburg (Čkalov) na jihovýchod přes Taškent, Samarkand a 10. dubna přijeli jsme do Aschabadu v Asii. Bylo tam teplo až 50 stupňů, chodíme jen v prádle. Bydlíme ve starých tureckých kasárnách. Odtud asi 40 km jest Persie. Tam

jsem viděl, jak tamější rolníci mlátí obilí. Na poli kůl, okolo naházené snopky a přes to šlapou krávy. Pak se sláma sebere, zrní se shrabe a je vymláčeno. Na práci jsme chodili do mlýna, který byl poháněn naftou. Přes léto jsme byli jak cikáni opálení, ale teplem, jako mouchy z jara.

V červenci odjždíme zpět přes Rusko za Narvu k Baltickému moři na práci v lese a opevnění. Bylo nám tam na 200 Čechů, Moravanů a Slováků. Německé zajatce odvezli někam na Sibiř. V Aschabadu jsme se pekli, tady zase mrzli. Až 30 stupňů pod nulou. Na podzim 1916 jedem na jihozápad za město Voropajevo na stavbu cesty 14 km dlouhé přes lesy a bažiny. Náš zdravotní stav nebyl valný. Tam nám přišly zprávy o družině (legii) – posíláme alespoň příspěvky, za práci máme 10 kopějek denně.

Odtud na jaře 1917 na sever k městu Valku na lesní práce a zákopy. Děláme až do listopadu. Pak vypukla revoluce. Začátkem února 1918 odvázejí nás za Venden do stanice Rajmockule, kde nakládáme vojenský materiál na vagóny, od rána do poledne, pak jedem do baráku na oddech. Asi za půl hodiny vidíme prázdné vlaky i vozy. Rusové všechno odvezli. Kolem třetí hodiny od západu přichází německé vojsko. Určují nám z našich šarží velení a posílají nás na západ. Jdeme dva dny pěšky, potom vlakem do Rigy. Odtud za týden přes Brest Litevský jedem do Vladimíru Volyňského, kde shromažďovali všechny zajatce. Odtud do Čech koncem března transportují nás ke kádrům. Z Chomutova dostal jsem dvakrát po čtyřech nedělích dovolenou. U lékařské prohlídky před odjezdem znovu na frontu byl jsem poslán do nemocnice k prohlídce a odtud mě navrhli k supravítě. 22. října jsem byl uznán na jednoroční dovolenou a 28. října byl převrat.

V roce 1920 jsem byl u nové prohlídky a byl uznán schopným, ale můj ročník byl již demobilizován, a proto jsem již nikam nemusel jít. Mohu říci, že Rusové s námi zacházeli mírně a lidsky, lépe než u nás jednali s ruskými zajatci.

Jak se Lhoťáci dozvěděli o konci války

V jičínské nemocnici byl na léčení vojin z Bradlecké Lhoty Josef Charousek, tehdy triadvacetiletý. Již 27. října se mluvilo v nemocnici o ukončení války. Druhý den, 28. října, bylo v nemocnici pozdvižení. Rázem bylo mnoho vojáků zdrávo. I Josef Charousek se bez rozloučení ztratil a rovnou si to namířil domů. Byl pěkný podzimní den. V Jičíně, Valdčích, Železnici již byly vyvěšeny prapory, všude ruch a radost. Když přicházel ke Lhotě, slyšel zpěv. To sedlák Josef Matouš oral na poli a jak měl ve zvyku, při práci si propěvoval. Když přišel

domů, všichni byli překvapení, jak se rychle uzdravil. Musel vyprávět, že je svoboda a jak to vypadá jinde, ve Lhotě ještě nikdo nic nevěděl. Tak se dostala zpráva o konci války a zrození nové republiky do Lhoty.

Lípa svobody

Na památku osvobození byla vysazena dne 11. května 1919 „Lípa svobody“ vedle silnice u stavení čp. 2. Lípa byla koupena za 12 Kč. Pod lípu byla uložena zapečetěná sklenice s pamětním spisem. Při této slavnosti bylo mezi občany vybráno 105 Kč jako první sbírka na zamýšlenou stavbu pomníku padlým.

R. 1921 však musela být lípa vykopána, protože uschla. Na jejím místě byla zasazena lípa nová.

Pomník padlým

Již během války, když bylo jasné, že ztráty na životech se budou týkat i občanů Bradlecké Lhoty, bylo předběžně domluveno, že jim bude postaven pomník. Finanční prostředky se ale v poválečné těžké ekonomické situaci sháněly jen pomalu. Sbírký byly zahájeny při sázení „Lípy svobody“ a peníze pomalu přibývaly hlavně díky výnosům z divadelních her.

Začátkem roku 1926 bylo pohromadě dost peněz, aby se mohlo začít o stavbě pomníku uvažovat konkrétněji. O předložení návrhu s rozpočtem byl požádán lomnický sochař Jan Steklík. Ve schůzi obecního zastupitelstva se vedla dlouhá rozprava, kde by měl být pomník umístěn. Navrhováno bylo místo u kapličky, u hřbitova, u školy nebo u hospody. Konečné rozhodnutí bylo ale odloženo na další schůzi, protože tři zastupitelé nebyli přítomni. Na ní byla dohodnuta konečná podoba pomníku a jeho umístění u hřbitova.

Odhalení pomníku se konalo v neděli 6. června. Celá slavnost začala průvodem, který šel z hořeního konce obce od splavu po silnici. V čele průvodu kráčelo selské banderium na koních, potom sokolský dorost, školní mládež, obecní zastupitelstvo, hasiči, pozůstali a přátelé padlých a nakonec občané zdejší i z okolí, kterých se na slavnostní odhalení pomníku sešel velký počet.

Průvod došel ke hřbitovu a seskupil se kolem zahaleného pomníku. Čestnou stráž u něho drželi legionáři. Nejprve pronesl slavnostní řeč Josef Crha z Nové Vsi, předseda zemské správní komise. Poté byl pomník odhalen a žák zdejší školy přednesl báseň. Na ni navázal svým proslavem lhotecký učitel ve výslužbě Josef Fučík: *Budiž mně laskavě dovoleno promluvit několik slov jménem pořadatelstva dnešní slavnosti. Brzy bude osm let, co skončila litice válečná, doba strádání a hrůzy, jenž po čtyři roky soužila lid zůstalý v domově, připravila o zdraví a sklátila v hrob na dálných bojištích statisíce*

Odvedení z Bradlecké Lhoty (celkem 65 mužů)

Jméno	čp.	Jméno	čp.	Jméno	čp.
Beran Jan	45	Horčička Josef	18	Mizera Josef ml.	22
Blažek František st.	9	Charousek Josef	38	Mizera Ladislav	22
Blažek František ml.	9	Jenček Antonín st.	53	Mizera Bedřich	22
Blažek Josef	9	Jenček Antonín ml.	53	Morávek Josef ml.	58
Blažek Antonín	19	Jenček František	35	Novotný Jan	20
Blažek Josef	19	Jenček František	47	Nýdrle František	60
Blažek Jan	50	Jenček Jan	51	Podzimek František	11
Blažek František	54	Jerie František	31	Podzimek František	32
Blažek Josef	3	Ježek František	58	Sedláček Alois	6
Blažek František	52	Kazda Alois	38	Slavík Jan	46
Bráborec Václav	29	Kazda Josef	38	Smolík Jan	23
Černý Jan	56	Kazda Josef	8	Smolík Václav	23
Čurda Josef	48	Krejčí František	1	Šafář Jan	16
Dědek Petr	25	Kůtek Josef st.	21	Šmíd Antonín	30
Dlouhý Jaroslav	42	Kůtek Josef ml.	21	Taichman H.	28
Fišera Jan	33	Lacina Jaroslav	64	Václavec Karel	63
Fučík Jaroslav	67	Lacina Josef ml.	64	Václavec Jan	17
Grof Alois st.	57	Luňák Josef	5	Vik František	37
Grof Alois ml.	57	Luňák Jan	27	Vojtišek František st.	34
Havel Karel	65	Matouš Josef	40	Vojtišek František ml.	34
Havlík Antonín	24	Mařátko Jan	32	Zajíc Josef	12
Horčička Antonín	18	Mizera Josef st.	22		



Pomník padlým z I. světové války, foto archiv autora, květen 2002

mužů. Z naší obce povoláno bylo k vojenské službě mnoho občanů zde ve Lhotě bydlících, zahynulo deset mužů, jejichž jména byla vysekána do pomníku, z nichž devět je zdejších rodáků a bývalých žáků mých a naší školy. Jen

jeden byl rodák z hor, ale zdejší rolník. Byli to dobří hoši a muži ve věku 24 – 40 let. Nejstarší z nich, čtyřicetiletý učitel František Matouš zahynul na dálném východě.

Památku jejich chceme uctít a na paměť budoucím zachovati tímto pomníkem, jež jménem komitě odevzdávám pod ochranu obecnímu zastupitelstvu.

Kdokoliv půjdete kolem, vzpomeňte, že tito padlí museli dáti život za zájmy cizí, kdežto my tím spíše a ochotněji věnovati máme svou práci, majetek i životy na udržení národní svobody a zachování republiky tolika obětmi zbudované. Jako tento pomník zbudován jest společnou prací spolků, příspěvím obce a občanstva, tak necht' veškeré jiné dobré snahy směřující ke zvelebení obce dojdou žádoucího a zdárného zakončení pro dobro vašich potomků.

Toto jsou jména vytesaná na pomníku, jména těch, kteří se z války nevrátili:

Blažek Josef čp. 9
 Dlouhý Jaroslav čp. 42
 Jenček František čp. 47
 Jerie František čp. 31
 Ježek František čp. 58
 Kazda Josef čp. 38
 Krejčí Jan čp. 24
 Matouš František čp. 40
 Novotný Jan čp. 20
 Sedláček Alois čp. 6

Po ukončení smuteční slavnosti se v zahradě hostince Václava Kalvacha (čp. 1) konal koncert až do večerních hodin. Ve 20 hodin sehráli lhotečtí ochotníci hru Zvony, jejíž děj se odehrává za války na českém venkově.

Celé slavnosti se účastnilo asi 600 lidí a pomník Jana Steklíka s deseti fotografiemi přišel obec na 6.400,- Kč.

Za připomenutí stojí jistě i jména těch, kteří padli za války do zajetí.

V ruském zajetí byli: Blažek Josef čp. 19, Černý František čp. 56, Havel Karel čp. 65, Luňák Josef čp. 5, Slavík Jan čp. 46, Šmíd Antonín čp. 30, Zajíc Josef čp. 12 a Mizera Jaroslav čp. 22.

Do italského zajetí se během války dostal Kůtek Josef čp. 21.

Na pomníku jsou vytesána jen jména přímých obětí války, ale mnoha mužům válka podlomila zdraví natolik, že se podepsala na jejich předčasné smrti. Snad trochu symbolicky měl na lhoteckém hřbitově necelé dva měsíce po odhalení pomníku pohřb lhotecký legionář, který za války objel svět a domů se vrátil přes Tichý oceán. Byl ochrnutý na pravou stranu, přesto měl problémy s vyplácením alespoň nějaké renty. Slibené trafiky v Železnici se již nedočkal.

Podobných smutných příběhů napsala světová válka ohromné množství. Všichni si tenkrát přáli, aby to bylo naposled. To se jim však, bohužel, nespěnilo.

Pramen: Obecní a školní kroniky
 -j&vh-